

WITALNOŚĆ MATERII

Mała wystawa i wydarzenie dyskursywne

zespół kuratorski: Zuzanna Mielczarek, Mateusz Włodarek

zespół artystyczny: Jan Domicz, Piotr Kowalski, Zuzanna Skurka

partnerstwo: Fundacja BRDA (Zofia Piotrowska, Petro Vladimirov)

Jane Bennett, feministyczna filozofka i przedstawicielka nowego materializmu w książce *Vibrant Matter: A Political Ecology of Things* (2010) pisze: „Dlaczego głoszę witalność materii? Ponieważ mam przeczucie, że obraz martwej i całkowicie zinstrumentalizowanej materii karmi ludzką pychę, leżącą u podstaw fantazji o zawładnięciu ziemią i niekończącej się konsumpcji”. Pytanie i zarazem perspektywa, którą głosi w swojej książce Bennett, staje się szczególnie ważna w kontekście architektury i przemysłu budowlanego. Z krajobrazu miast znikają budynki, które zdaniem ich właścicieli i inwestorów nie spełniają potrzeb współczesnego rynku w zakresie technologii, gęstości zabudowy, czy estetyki. Co z materialnością znikającej dziś architektury? Czy wszystko, co pochodzi z rozbiórki jest już martwym i bezużytecznym odpadem? Czy zgromadzone w budowlanych składach i magazynach złoża rozbiórkowych cegieł, granitów, marmurów, okładzin i okien już zawsze będą zalegać w bezradności i bezczynności? Witalność materii to projekt, który koncentruje się na badaniu performatywnych potencjałów użycia materiałów budowlanych pochodzących z odzysku. W ramach projektu wspólnie z artystami i badaczami stawiamy pytanie o sprawczość i znaczenie rozbiórkowej materii. Na projekt składać będą się dwa elementy: wystawa i wydarzenie dyskursywne. W ramach wystawy wspólnie z artystami zmapujemy potencjały użycia materiałów pochodzących z warszawskich rozbiórek odzyskanych przez Fundację Brda. Z kolei w ramach wykładu przyjrzymy się temu, jak zwykliśmy budować w okresie dynamicznego rozwoju gospodarczego lat 90. i jak powinniśmy budować dzisiaj – czy tak, aby trwałe budynki zostały z nami na dłużej, czy żeby umożliwić ich systemową i efektywną rozbiórkę oraz materiałowy reuse?

Zuzanna Mielczarek – architektka, badaczka architektury i kuratorka. Absolwentka Delft Faculty of Architecture w Niderlandach, doktorantka Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej w dziedzinie sprawiedliwego mieszkalnictwa. Na Fakulcie Architektury VUT w czeskim Brnie prowadzi autorską pracownię Inclusive Housing Studio. W Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki w Warszawie zajmuje się kuratorstwem wystaw i projektów popularyzatorskich. Jest autorką „Podcastu Mieszkaniowego” Krytyki Politycznej.

Widok wystawy „Benefis Atrium: Live Fast, Die Young – Żyj szybko, umieraj młodo”, ZODIAK Warszawski Pawilon Architektury, październik-listopad 2023, fot. K. Rodziewicz

Mateusz Włodarek – doktor nauk socjologicznych, kulturoznawca oraz badacz architektury. Jego praca doktorska koncentrowała się na poszukiwaniu narzędzi do opisu architektury i zjawisk w niej zachodzących z perspektywy nowego materializmu. Ukończył także studia kuratorskie na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Pracował w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki, gdzie specjalizował się w dokumentowaniu najnowszych zjawisk w sztuce. Aktualnie związany jest z Narodowym Instytutem Architektury i Urbanistyki, gdzie pracuje nad projektami wystawienniczymi.

Diptychs (home staging)

2024

object, print on PVC, chipboard, stainless steel, electric oven

The diptychs consist of used furniture from the artist's family home and flat mockups that were purchased at a shop intended for real estate agents, speculators and flippers.

From an institutional perspective, the artist is yet another tenant, arranging art objects to raise the value of the space.

Jan Domicz – twórca wideo, obiektów i instalacji w których korzysta z narracyjnego potencjału przestrzeni oraz jej społeczno-politycznych implikacji. Problemetyzuje te zagadnienia, posługując się materialnymi elementami konstrukcyjnymi i wykończeniowymi budynków i miejsc publicznych. Poszukuje napięć na styku przestrzeni prywatnej i wspólnej.

Don't move (home) alone

2022

object, street construction materials on loan from the city

Starting point for this work: a pile of building materials in the centre of Warsaw that had been quickly cordoned off with fences on 10th of Nov 2021, few hours before Independence Day. By moving them from nearby streets, the idea was to protect the city space from the devastation of property, as during the nationalist march the year before. I traced leftovers of this pile and made a new selection.

The work was made with the help of ZDM (municipal road administration) and the AMS company. All objects returned to the streets after the exhibition at MoMA Warsaw.

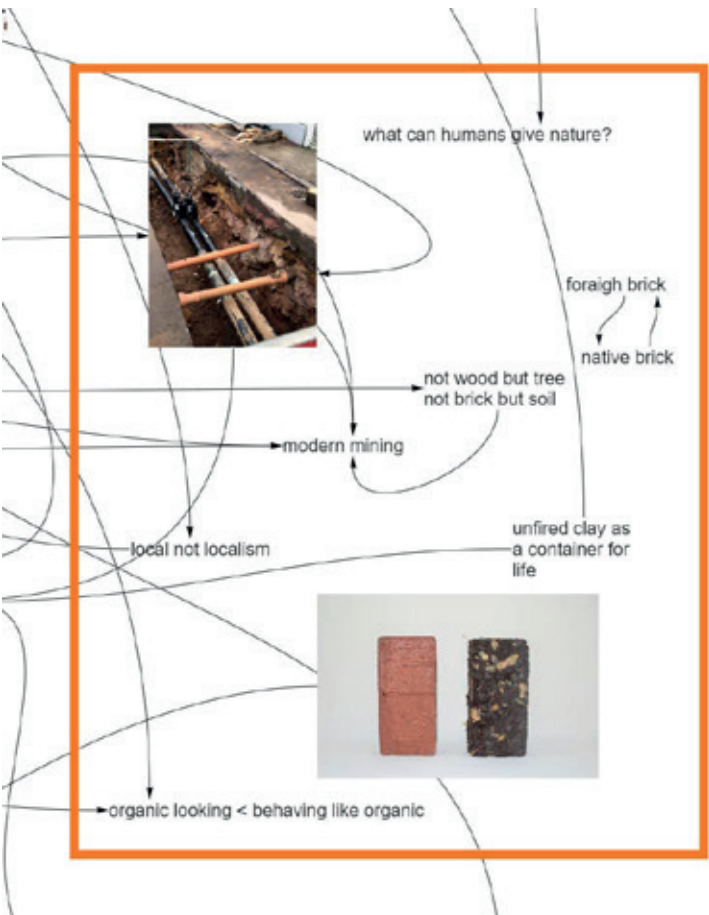
Zuzanna Skurka – Projektantka i badaczka materiałów. Absolwentka Królewskiej Duńskiej Akademii Architektury, Projektowania i Konserwacji. W swojej transdyscyplinarnej praktyce skupia się na poszerzaniu wiedzy o materiałach i sposobach ich doświadczania. Za pomocą prostych obiektów i systemów próbuje wyobrazić sobie rozwiązania dla (anty-) architektury przyszłości.

Cegły wykonane z materiałów wydobytych z dziury w ziemi, Nexø, Dania 2022

BRICK WORKS / (2022)

Interdyscyplinarne badania nad potencjałem cegły. Zbiór cegieł badających zagadnienia z zakresu projektowania, rzemiosła, architektury, ekologii, polityki i społeczeństwa. Projekt zawierający prototypy cegieł, a także materiały badawcze.

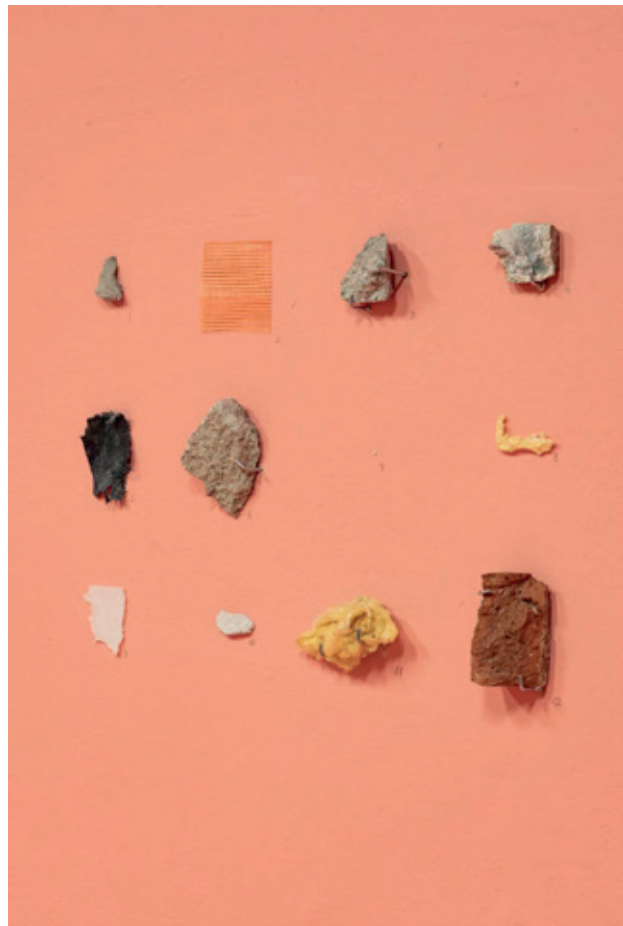

Szic cegły , 2022

Learning from Minecraft, Things You Can Make with Bricks (2023)

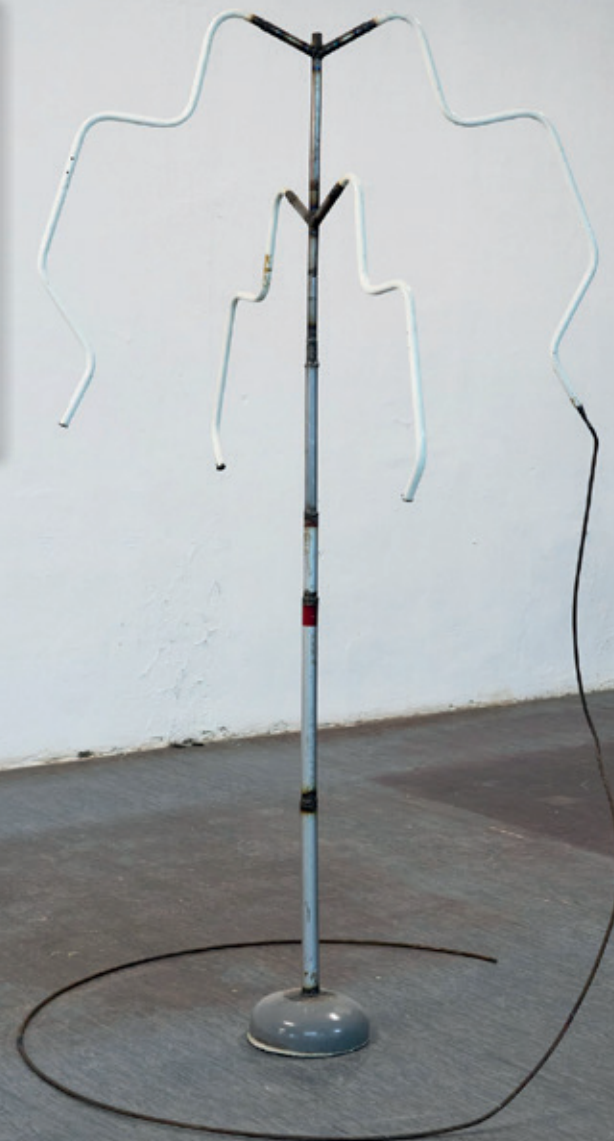
Projekt jest tłumaczeniem ponad 100-letniej stodoły z cegły, która jest obecnie poddawana renowacji. Budynek pierwotnie zbudowany z cegły, był naprawiany i odnawiany na przestrzeni lat, głównie przy użyciu różnych rodzajów cegieł i betonu. Stodoła jest obecnie rozbudowywana, a w trakcie tego procesu jedna ze ścian została wypełniona nowoczesnymi materiałami budowlanymi.

Projekt analizuje obecny stan budynku, i proponuje rozwiązania z wykorzystaniem ceglanych kompozytów.

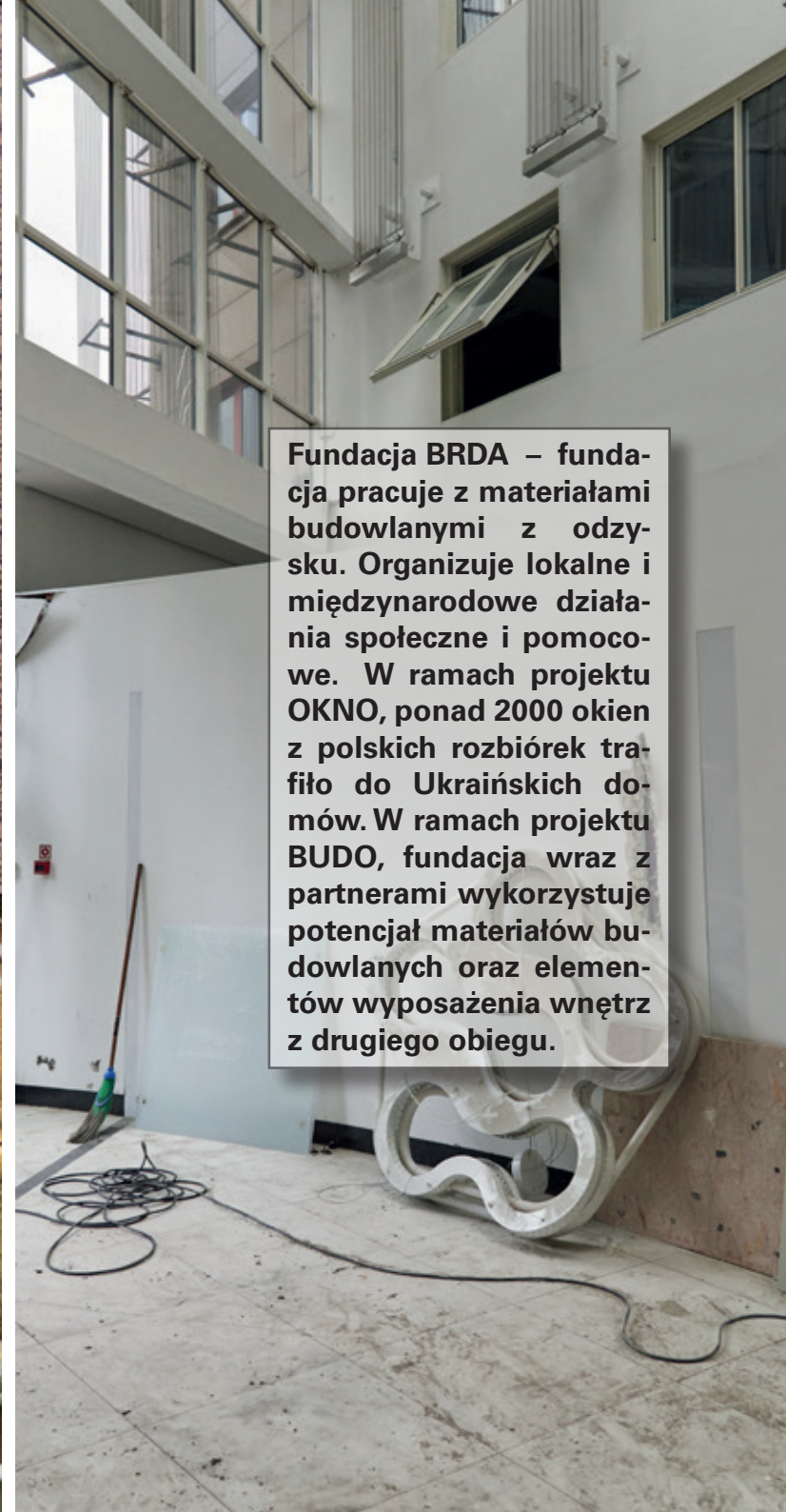

Piotr Kowalski – artysta tworzy rzeźby na styku miasta i natury, badając wpływ infrastruktury na ludzkie zachowania. W jego pracach elementy postkonstrukcyjne stanowią materiał rzeźbiarski i punkt wyjścia do refleksji nad miejscem człowieka w późnym kapitalizmie.

Panorama 8, instalacja w ramach cyklu soon_, Fundacja Rodziny Staraków, Warszawa, 2021

Fundacja BRDA – fundacja pracuje z materiałami budowlanymi z odzysku. Organizuje lokalne i międzynarodowe działania społeczne i pomocowe. W ramach projektu OKNO, ponad 2000 okien z polskich rozbiórek trafiło do Ukraińskich domów. W ramach projektu BUDO, fundacja wraz z partnerami wykorzystuje potencjał materiałów budowlanych oraz elementów wyposażenia wnętrz z drugiego obiegu.